

T6.1 - Stan obecnej polityki w zakresie przemysłu
drzewnego i meblarskiego w Europie

D6.1 – Regionalna analiza i mapowanie SWOT

Version 3.0
POLSKA

www.allview.eu

621192-EPP-1-2020-1-ES-EPPKA3-VET-COVE

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ten projekt został sfinansowany przy wsparciu programu Erasmus+ Unii Europejskiej

Poparcie Komisji Europejskiej dla wydania niniejszej publikacji nie stanowi poparcia dla treści, które odzwierciedlają jedynie poglądy autorów i Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek wykorzystanie informacji w niej zawartych.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Spis treści

1. Wstęp	5
Cel opracowania	5
2. Wyniki analiz przeprowadzonych w Polsce	8
3. Podsumowanie	13

1

Wstęp

1. Wstęp

Cel opracowania

Niniejsze opracowanie stanowi zestawienie informacji dotyczących sektora meblarskiego i drzewnego (Furniture & Wood sector - F&W) w Polsce. Celem jest określenie kontekstu przemysłowego, a także luk edukacyjnych i zapotrzebowania na umiejętności branżowych na podstawie danych zebranych z regionalnych grup interesariuszy. Docelowo wiedza na temat stanu sektora F&W zostanie wykorzystywana do opracowywania zaktualizowanych programów nauczania w każdym regionie w Europie w odniesieniu do obszarów tematycznych projektu ALLVIEW tj. Przemysł 4.0, Ambient Assisted Living (wspomaganie otoczenia) oraz Corporate Social Responsibility (społeczna odpowiedzialność biznesu).

W niniejszym dokumencie przedstawiono podsumowanie działań przeprowadzonych w ramach zadania *T6.1 Stan aktualnych polityk dotyczących przemysłu drzewnego i meblowego w Europie* w ramach WP6 Blue Print w sektorze F&W.

Aby zebrać poniższe informacje, członkowie konsorcjum ALLVIEW z każdego regionu/kraju projektu skorzystali ze swojego bogatego doświadczenia z interesariuszami z branży W&F, a także konsultacji z tymi interesariuszami i przeprowadzeniu wtórnych analiz.

Zrealizowane działania pozwoliły na:

- wskazanie zainteresowanych stron w sektorze przemysłowym w poszczególnych regionach europejskich;
- ocenę mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń, stojących obecnie w danym regionie;
- analizę stanu wiedzy i zdefiniowanie możliwych prognoz dla poszczególnych regionów.

Mapowanie interesariuszy okaże się korzystne w dalszej części projektu, ponieważ umożliwi stworzenie łatwego do odniesienia przewodnika dla ważnych graczy w kluczowych graczach edukacyjnych dla uczestników przemysłu drzewnego i meblowego. W ten sposób zdefiniowani zostaną potencjalni odbiorcy i uczestnicy Regionalnych Grup Interesariuszy, którzy będą w stanie przekazać informacje zwrotne dotyczące walidacji wyników projektu, w celu walidacji nowych programów nauczania opracowanych w ramach WP6 i pozostałych realizowanych w projekcie zadań.

Jednocześnie analizy SWOT pozwalają na wgląd w sytuację panującą w każdym analizowanym regionie, a w szczególności: w jaki sposób lokalny sektor W&F radzi sobie dobrze (mocne strony), w jakich obszarach radzi sobie niesatysfakcjonująco (słabe strony), jakie warunki zewnętrzne sprzyjają aby pomóc branży (szanse) i jakie warunki zewnętrzne mogą powodować jej niepowodzenia (zagrożenia). Całość uzupełnia porównanie aspektów wewnętrznych (mocne i słabe strony) oraz aspektów zewnętrznych (szanse i zagrożenia) w celu wykazania podobieństw i różnic między sytuacjami w każdym regionie/kraju partnerskim. Analizy SWOT zostały wykonywane na podstawie całego kontekstu krajowego (tj. Polski) lub kontekstu regionu, w którym ma siedzibę i pracuje

partner wnoszący wkład (tj. Flandria, Belgia) zgodnie z zakresem pracy partnerów wnoszących wkład i czuli, że mogą najlepiej dostarczyć dokładną wiedzę na temat.

Wykonanie porównanie ma swoją kontynuację w 7 innych krajach nieobjętych projektem, w celu uzyskania szerszego spojrzenia na przemysł W&F w UE. Ta analiza dokumentów koncentruje się na 3 obszarach tematycznych projektu – Przemysł 4.0/Digitalization, Ambient Assisted Living i Gospodarka o obiegu zamkniętym/Corporate Social Responsibility – a także na analizie istniejących ścieżek edukacyjnych w branży W&F w każdym z uwzględnionych krajów.

Na koniec sformułowano wnioski, celem podsumowania efektów przeprowadzonych analiz.

2

Wyniki analiz przeprowadzonych
w Polsce

2. Wyniki analiz przeprowadzonych w Polsce

Mapowanie

	Władze publiczne	Biznes	Jednostki handlowe	Jednostki naukowe	Institucje edukacyjne i szkoleniowe	Inne	
Include name of institution as well as competencies and responsibilities.							
Wysoki wpływ/ Wysoka efektywność	<p>Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii</p> <p>Kompetencje: - Rozwój przemysłu i handlu. - Prowadzenie polityki przemysłowej: konkurencyjność, innowacyjność i badania przemysłowe, transfer technologii, patenty i znaki towarowe, fundusze i koncesje.</p>	<p>Polska Izba Gospodarcza Producentów Mebli</p> <p>Kompetencje: - Integracja polskiego sektora meblarskiego w celu efektywnego udziału w kształtowaniu rozwoju polskiego sektora meblarskiego, aktywna promocja polskiego meblarstwa w kraju i za granicą. - Wspieranie dążeń do zagwarantowania konsumentom pełnej satysfakcji z zakupu i użytkowania polskich wyrobów meblowych.</p>		<p>Ministerstwo Edukacji i Nauki</p> <p>Kompetencje: - Realizacja szkolnictwa wyższego - Definicja programów kształcenia.</p> <p>Narodowe Centrum Badań i Rozwoju</p> <p>- Definicja krajowego planu badawczego - Finansowanie badań, w tym transfer nauki do biznesu</p>	<p>Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie – SGGW</p> <p>Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu</p> <p>Kompetencje: - Wyższe kształcenie zawodowe - Definicja programów kształcenia</p>		
Wysoki wpływ/ Niska efektywność		<p>Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa</p> <p>Kompetencje: - Współpraca z instytucjami - Lobbying i orzecznictwo - Budowanie zdolności sektorowych - Lobbying techniczno-regulacyjny - Promocja i wsparcie sektora meblowo-drzewnego</p>					

Niski wpływ/wysoka efektywność					<p>Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Technologii Drewna</p> <p>Kompetencje: - Zajmowanie się teoretycznymi i praktycznymi zagadnieniami przerobu drewna, jego zastosowania i tworzenia nowych kompozytów opartych na drewnie. - Wdrażanie do praktyki wyników badań</p>	
Niski wpływ/ Niska efektywność		<p>Naczelna Organizacja Techniczna</p> <p>Kompetencje: - wzmocnienie roli stowarzyszeń naukowo-technicznych i federacji w społeczeństwie i państwie (INDUSTRIA 4.0)</p>		<p>Narodowe Centrum Nauki</p> <p>Kompetencje: - Finansowanie naukowych projektów badawczych.</p>		

SWOT

	Silne strony	Słabe strony
Wewnętrzne	Edukacja w przemyśle drzewnym i meblarskim	
	<p>Doskonała kadra dydaktyczna, ściśle współpracująca z branżą.</p> <p>Organizacja praktyk zawodowych.</p> <p>Nawiązywanie relacji przedstawicieli przemysłu (zwłaszcza duże przedsiębiorstwa) ze środowiskiem akademickim i środowiskiem naukowym.</p>	<p>Relacje ze środowiskiem naukowym są nieregularne i dalekie od otwartych modeli innowacji w przypadku małych przedsiębiorstw.</p> <p>Konieczność uczenia się na odległość podczas pandemii bez odpowiedniego przygotowania.</p>
	Przemysł, badania i szkolenia VET/HE / Transformacja cyfrowa	
	<p>Wysoko wykwalifikowani i doświadczeni pracownicy.</p> <p>Umowy długoterminowe podpisane z kontrahentami krajowymi i zagranicznymi.</p> <p>Światowy lider w produkcji mebli (6. miejsce</p>	<p>Większość firm to firmy rodzinne, z niewielką skłonnością do korzystania z zewnętrznych ekspertów menedżerskich.</p> <p>Wysoki udział kosztów stałych - ubezpieczenia, energia, paliwa w cenie produktów.</p> <p>Konieczność modernizacji hal produkcyjnych o nowe</p>

	<p>na świecie i 3. w Europie) oraz produkcji płyt drewnopochodnych (7. co do wielkości światowy producent i 2. w Europie).</p>	<p>urządzenia technologiczne, konieczność modernizacji instalacji energetycznych, zbyt duże zapasy tarcicy i kantówki iglastej.</p> <p>Znaczna inflacja i konieczność systematycznych podwyżek płac, ciężar spłaty kredytu zaciągniętego na część inwestycji.</p> <p>Ogromna dywersyfikacja przedsiębiorstw: duża liczba wysoko wyspecjalizowanych mikro i małych przedsiębiorstw osłabia zdolność tworzenia systemu i realizacji działań strategicznych (niewiele spółek akcyjnych).</p> <p>Wysoce zróżnicowany poziom dojrzałości technologicznej i cyfrowej oraz wciąż słabo rozwinięte wykorzystanie technologii ukierunkowanych na klienta i podejścia rynkowego.</p> <p>Rozdrobniona, tradycyjna, nieinnowacyjna dystrybucja sektorowa.</p>
	Integracja społeczna	
	<p>Stymulowanie rozwoju lokalnego i przedsiębiorczości, przede wszystkim w regionach słabiej rozwiniętych</p>	
Zewnętrzne	Szanse	Zagrożenia
	Edukacja w przemyśle drzewnym i meblarskim	
	<p>Szkolenia specjalistów, zdolnych udzielić konkretnych i wymiernych odpowiedzi firmom, które widzą w zrównoważonym rozwoju szansę i chcą wprowadzać innowacje, wykorzystując możliwości oferowane przez gospodarkę o obiegu zamkniętym jako przewagę konkurencyjną.</p>	<p>Przeciążanie nauczycieli obowiązkami organizacyjnymi. Uniemożliwia to skupienie się na procesie nauczania.</p>
	Przemysł, badania i szkolenia VET/HE / Transformacja cyfrowa	
	<p>Możliwość pozyskania środków z funduszy unijnych.</p> <p>Duże zainteresowanie kontrahentów krajowych i tarcicą z drewna importowanego.</p> <p>Wykwalifikowana kadra.</p> <p>Duże zainteresowanie i znacząca sprzedaż tarcicy w krajach bałtyckich i Rosji. Możliwość zwiększenia sprzedaży przez agentów krajowych.</p> <p>Dobrze zorganizowany system przepływu informacji i system monitorowania zagrożeń.</p>	<p>Krajowa recesja gospodarcza.</p> <p>Wzrost cen tarcicy i innych materiałów importowanych.</p> <p>Konkurencja na rynkach UE w obszarze materiałów tartacznych.</p> <p>Braki wiedzy i umiejętności. Istnieje potrzeba dostosowania programów nauczania, szkoleń i podnoszenia kwalifikacji osób już zatrudnionych.</p> <p>Produkcja stolarki z aluminium i PCV.</p> <p>Spadek cen produktów na rynku krajowym i zagranicznym.</p> <p>Wzrost kosztów stałych w cenie produktu, konieczność obniżenia stopy zysku.</p>

Analiza

Polska należy do grupy krajów charakteryzujących się największym udziałem obszarów leśnych, obejmujących 30% powierzchni kraju. Drewno jest strategicznym zasobem naturalnym w Polsce, a sektor leśno-drzewny jest wizytówką gospodarki, często określaną jako „polska inteligentna specjalizacja” – obszar priorytetowy pod względem potencjału gospodarczego i naukowego. Zasoby leśne i surowcowe Polski są znaczne w skali europejskiej i światowej. Duża powierzchnia lasów (7 miejsce w Unii Europejskiej), bogata baza surowcowa (4 miejsce) oraz stosunkowo duży wolumen produkcji drewna (5 miejsce) – wszystko to stawia Polskę w gronie głównych producentów nie tylko europejskich, ale i światowy rynek drewna. Również polskie leśnictwo jest wysoko cenione w Europie za zrównoważone użytkowanie i racjonalne gospodarowanie jego zasobami.

Potencjał rozwojowy polskiego sektora leśno-drzewnego jest odzwierciedlony jego silną pozycją wśród największych graczy w Europie i na świecie w zakresie produkcji wyrobów z drewna. Polska jest jednym ze światowych liderów pod względem produkcji mebli (6. miejsce na świecie i 3. w Europie) oraz produkcji płyt drewnopochodnych (7. co do wielkości światowy producent i 2. europejski). Potencjał produkcyjny sektora leśno-drzewnego pozwala również na efektywną ekspansję na rynkach międzynarodowych. Eksport mebli z Polski stanowi 6% światowego eksportu mebli (4 miejsce na świecie i 3 w Unii Europejskiej). W Europie Polska jest głównym eksporterem płyt pilśniowych, głównie płyt porowatych do obróbki na mokro (1 miejsce). Przemysł oparty na przetwórstwie drewna, jest ważnym elementem polskiej gospodarki z 2% udziałem w PKB, 3,3% światowej produkcji Polski i 2,2% wartością dodaną brutto (2015-2016). Sektor reprezentuje ok. 65 tys. podmiotów gospodarczych, głównie małych i bardzo małych firm drzewnych (92% – zwłaszcza w branży tartacznej i meblarskiej). Sektor leśno-drzewny w Polsce ma również duże znaczenie społeczne jako bodziec rozwoju lokalnego i przedsiębiorczości, przede wszystkim w regionach słabiej rozwiniętych.

Niezwykle zróżnicowany polski sektor drzewny generuje 9% wartości produkcji i tworzy 12% miejsc pracy w całym przemyśle. Przemysł meblarski, często nazywany motorem rozwoju gospodarczego Polski, jest branżą flagową reprezentującą 35% produkcji towarowej, 49% zatrudnienia i 41% podmiotów gospodarczych. W rzeczywistości meblarstwo uzyskało status krajowej „specjalizacji przemysłowej” i wyróżnia się wśród krajowych branż, które już stały się lub mogą stać się liderami na światowym rynku. Sektor drzewny, a także polska gospodarka w swoim rozwoju opierają się w dużej mierze na takich branżach jak celulozowo-papiernicza, papiernicza, płyt drewnopochodnych oraz stolarka i konstrukcyjno-budowlana. Przemysł drzewny i meblarski w Polsce jest jednym z najszybciej rozwijających się sektorów polskiej gospodarki, a sektor ten rozwija się pięciokrotnie szybciej niż w pozostałej części UE. Daje ponad 65 tys. podmiotów i około 256 tys. pracowników. Sektor drzewny jako jeden z nielicznych w Polsce od wielu lat charakteryzuje się dodatnim saldem obrotów handlowych, łagodząc tym samym deficyt w handlu zagranicznym Polski. Udział krajowego eksportu sektora wynosi 9%, a importu 4% (2015-2016), natomiast ok. 70% drewna jest eksportowane w postaci wyrobów o wysokiej wartości dodanej, gdzie meble są jedną z głównych grup towarowych (z 5% udziału w całkowitej wartości polskiego eksportu). Handel zagraniczny Polski drewnem i wyrobami z drewna skoncentrowany jest na rynku europejskim, do którego trafia 83% polskiego drewna i wyrobów z drewna, podczas gdy jednocześnie prawie 82% drewna i wyrobów z drewna sprowadzanych do Polski pochodzi z Unii Europejskiej. Branża charakteryzuje się dużą liczbą podmiotów różnej wielkości. Charakterystyczna dla branży jest dominacja małych firm (często firm rodzinnych).

3

Podsumowanie

3. Podsumowanie

W ramach prezentowanego przedsięwzięcia dokonano przedstawienia informacji na temat stanu przemysłu drzewnego i meblarskiego w wielu regionach Europy, aby stworzyć podstawę do zrozumienia aktualnej sytuacji w branży i tego, jak projekt ALLVIEW może przyczynić się do poprawy, zwłaszcza poprzez pracę mającą uzupełnić braki umiejętności branżowych i aktualizację programów nauczania, kładąc dodatkowy nacisk na obszary tematyczne projektu: Przemysł 4.0, Ambient Assisted Living i Corporate Social Responsibility.

Po pierwsze, różni partnerzy regionalni obserwowali środowisko branż drzewnej i meblowej W&F w swoim regionie/kraju i mapowali go. W drugim etapie prac dokonano zebrania informacji na temat mocnych stron, słabych stron, szans i zagrożeń istotnych dla branży W&F w obrębie każdego regionu i dodano pewną ocenę tego, jak poszczególne regionalne analizy SWOT różnią się, a tym samym jak branża różni się w zależności od miejsca. Ponadto, dokonano uzupełnienia zebranych danych o informacje o 7 innych krajach, które nie uczestniczą w projekcie.

Wszystkie obszary tematyczne projektu zostały ocenione w kontekście wszystkich 15 krajów analizowanych w niniejszym dokumencie.

Pomimo stwierdzenia wspólnych płaszczyzn i zgodności między niektórymi aspektami sektora W&F w odpowiednich regionach partnerów, istnieją również różnice w innych aspektach. Na podstawie zebranych informacji można sformułować następujące wnioski:

„Wojna o talenty” stanowi niepokojące zjawisko, co powoduje, że w analizowanym sektorze gospodarki obserwowane są trudności z przyciągnięciem nowych/młodych pracowników i traci pracowników na emeryturze wśród starzejącej się siły roboczej.

W niektórych badanych regionach powszechnie stosuje się środki na rzecz włączenia społecznego, które mają pomóc grupom wymagającym specjalnych warunków zatrudnienia. W innych regionach działania te postrzegane są jako interesujące rozwiązanie obaw związanych z trudnościami w przyciąganiu wykwalifikowanych pracowników.

Realizowana obecnie edukacja dla sektora W&F nie zawsze jest postrzegana jako odpowiednia. W jednej z przygotowanych analiz dokonano porównania najnowocześniejszego kształcenia akademickiego ze szkoleniem zawodowym, w którym brakuje odpowiednich powiązań branżowych i odpowiednich narzędzi.

W różnych regionach obowiązują różne poziomy powiązań między edukacją W&F a branżą W&F - od wysokiego do niewystarczającego, chociaż wypracowano jedną wspólną konkluzję, że dwutorowe kształcenie powinno odgrywać ważną rolę w tym sektorze.

Przemysł 4.0 i technologie cyfrowe zostały często wymieniane jako coraz częściej wykorzystywane w tym sektorze, w tym w celu dostosowania produktów do potrzeb klienta. Zwiększenie znaczenia takich technik w edukacji W&F może przynieść duże korzyści w zakresie przygotowania uczniów do stosowania najnowszych technik w ich przyszłej pracy.

Wiele regionów prezentuje wysoką świadomość gospodarki o obiegu zamkniętym. Świadomość ta istnieje albo na etapie edukacji, w obrębie działań przemysłowych, albo po prostu w ogóle. Gospodarka o obiegu zamkniętym jest postrzegana jako sposób na przyciągnięcia ze względu na wizerunek drewna jako materiału zrównoważonego, chociaż obawy dotyczące wylesiania niepokoi niektórych.

W obrębie wielu regionów zaobserwowano zagrożenia w postaci rosnącego importu mebli z miejsc o niższych kosztach produkcji. W tym sensie ALLVIEW może zapewnić rozwiązania tych

problemów, jeśli podniesienie jakości edukacji W&F pozwoli sektorowi lepiej konkurować na podstawie zapewniania wysokiej jakości, a nie ceny.

Celem udoskonalenia edukacji zapewnianej na etapie rozpoczęcia działalności w branży W&F, ALLVIEW WP6 będzie ostatecznie dążyć do rewizji i aktualizacji istniejących programów nauczania we wszystkich regionach, które są zintegrowane z kursami w obszarach tematycznych ALVIEW. W ten sposób, po zaktualizowaniu programów nauczania, osoby rozpoczynające działalność w tym sektorze od momentu rozpoczęcia ścieżki kształcenia zawodowego będą odpowiednio przeszkolone w zakresie tego, w jaki sposób Przemysł 4.0, Ambient Assisted Living i Corporate Social Responsibility są istotnymi tematami gwarantującymi lepsze i wyższej jakości produkty W&F.

Dalsze rozważania na poziomie europejskim można znaleźć w globalnej analizie i mapowaniu SWOT opracowanej przez konsorcjum ALLVIEW.

av Allview

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

